

Інновації в управлінні закладами освіти: теорія та практика

*Матеріали студентської науково-практичної конференції
(11 листопада 2020 року)*

Харків – 2020

За загальною редакцією директора Інституту підвищення кваліфікації педагогічних працівників і менеджменту освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди, проф. Р. І. Черновол-Ткаченко; заступника директора Інституту підвищення кваліфікації педагогічних працівників і менеджменту освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди, проф. О. І. Мармази, зав. кафедри наукових основ управління, доц. О. Є. Гречаник.

Редакційна колегія:

О. В. Гресь – начальник управління освіти адміністрації Московського району Харківської міської ради, к.пед.н., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

В. В. Григораши – к.пед.н., доц., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Т. В. Куценко – начальник управління освіти адміністрації Київського району Харківської міської ради, к.пед.н., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

О. В. Темченко – к.пед.н., доц., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Т. М. Хлебнікова – к.пед.н., доц., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Тексти доповідей друкуються в авторській редакції.

Інновації в управлінні закладами освіти: теорія та практика. Матеріали студентської науково-практичної конференції (11 листопада 2020 року). — Харків : ХНПУ; «Мітра», 2020. — 93 с.

Збірник підготовлено за матеріалами науково-практичної студентської конференції, що висвітлюють науково-теоретичні, організаційно-методичні підходи, моделі, механізми забезпечення якості освіти й управління нею. Видання стане в пригоді керівникам і науково-педагогічним (педагогічним) працівникам системи дошкільної, загальної середньої, позашкільної, фахової передвищої, вищої освіти, у тому числі післядипломної, перепідготовки кадрів, дозволить їм упорядкувати й оптимізувати управлінську діяльність у процесі роботи.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори.

Видано за рахунок авторів.

ЗМІСТ

Авраменко Д. В. <i>ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ МОТИВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	7
Аксьонова Н. М. <i>РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	8
Асратян А. Л. <i>УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНИМ ОСВІТНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ: ЗДОБУТКИ І ПРОБЛЕМИ</i>	9
Бабич М. М. <i>ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГІВ</i>	10
Бабич О. І. <i>МЕТОДИ АНАЛІЗУ СТАНУ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА</i>	11
Баришнікова О. М. <i>ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЯК УПРАВЛІНСЬКА ПРОБЛЕМА</i>	13
Бих В. А. <i>УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ</i>	14
Булавицька Н. О. <i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ШКОЛІ</i>	15
Васильєва А. Є. <i>УПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ІНОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПЕДАГОГІВ</i>	16
Воскобойнікова Н. А. <i>УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	17
Годун М. О. <i>УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ЯК УПРАВЛІНСЬКА ПРОБЛЕМА: (ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ)</i>	18
Голіздра Я. Д. <i>ПРАКТИКА ВЛАДИ Й ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УДОСКОНАЛЕННІ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	19
Голобородько Є. В. <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	21
Гончаренко О. О. <i>ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	22
Гречаннікова С. І. <i>ДІАГНОСТИКА СТАНУ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ</i>	24
Дзюбенко Ю. Л. <i>УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	25
Дмитрів О. В. <i>УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ І-ІІ РІВНІВ</i>	26

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНИМ ОСВІТНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ: ЗДОБУТКИ І ПРОБЛЕМИ

Асратян А. Л.

MANAGEMENT OF HEALTH FORMATION IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT: ACHIEVEMENTS AND PROBLEMS

Asratyan A. L.

Сьогодні, в умовах пандемії, особливого загострення набуває проблема здоров'я, формування здоров'язберігального освітнього середовища в закладі загальної середньої освіти. Проведений аналіз на базі однієї із гімназій м. Харкова, проведений аналіз, власний управлінський досвід переконує в тому, що управління формуванням здоров'язберігального освітнього середовища має ґрунтуватися на вимогах Міністерства освіти і науки, у відповідності до місії гімназії, дидактичних принципів особистісно та соціально орієнтованого підходу до організації цілісності освітнього процесу. Метою вдосконалення управління вище зазначеним феноменом має бути виявлення і максимальний розвиток соціально значущих позитивних задатків кожного учасника освітнього процесу в фізичній (правильне функціонування всіх систем фізичної досконалості і загальна фізична працездатність, загартованість організму, дотримання раціонального режиму дня, виконання вимог особистої гігієни, правильне харчування), когнітивній (відповідність когнітивної діяльності календарному віку, сукупність знань про основи розвитку здоров'я з позиції його збереження), емоційній (наявність адекватних позитивних емоцій, відсутність акцентуацій характеру, відсутність шкідливих звичок), *психологічній* (розвиненість довільних психічних процесів, наявність саморегуляції) сферах для успішного творення соціокультурного простору.

Для визначення ефективності управління формуванням здоров'язбережувальної компетентності учасників освітнього процесу здійснювався комплекс динамічних спостережень. Проводилися моніторингові дослідження з метою з'ясування відповідності очікуваним результатам.

Результати засвідчили, що чверть педагогів зорієнтована адміністрацією не лише на засвоєння учнями якості знань, а й на усвідомлення в освітньому процесі значимості здоров'я своїх вихованців, про яке вони теж мають опікуватись. Майже 60 % педагогів під час уроку дотримуються педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності учнів: враховує фізіологічні особливості учнів в організації освітнього процесу, реалізації здоров'язбережувального потенціалу змісту навчальних предметів, забезпечення гармонізації здоров'язбережувального середовища шляхом імплікації його просторово-предметного, емоційного, технологічного, соціально-ціннісного компонентів. Вони формують психологічний стан на уроках засобами психогімнастики, арт-терапії, забезпечення рефлексійної спрямованості в освітній діяльності учнів. Важливу роль адміністрація гімназії надає забезпеченню морально-психологічного клімату на уроці.

Учні старших класів свідомо відмовляються від паління та вживання алкогольних напоїв. Здоровий спосіб життя стає для переважної більшості учнів ресурсом успішності. Вони активно беруть участь у проєктах, конкурсах, турнірах і олімпіадах, розробляють соціальні проєкти, проводять благодійні акції, намагаються реалізувати себе в мікро- та макросередовищі. Протягом 2019-2020 н.р. 417 учнів гімназії взяли участь у різноманітних конкурсах, команди закладу посіли призові місця у Всеукраїнських турнірах, презентували авторський проєкт «Харків – 2030». Для здійснення дослідження учні-члени МАН України обирають тематику, значиму для себе та однолітків.

Цілеспрямована робота адміністрації з батьківською громадськістю засвідчила позитивну тенденцію щодо зменшення шкідливих звичок у батьків. За даними соціологічного дослідження у 2019 році, відсоток батьків учнів 9-11 класу, що палять та вживають алкогольні напої, зменшився до 34 %.

Цілеспрямована робота адміністрації з батьківською громадськістю засвідчила позитивну тенденцію щодо зменшення шкідливих звичок у батьків. За даними

соціологічного дослідження у 2019 році, відсоток батьків учнів 9-11 класу, що палять та вживають алкогольні напої, зменшився до 34 %. Батьки надають перевагу здоровому способу життя, а вік дітей, що починають вживати алкогольні напої разом з батьками, збільшився: у 2019 р. – це 13-14 років, у 2020 р. – 16-17 років. Відсоток сімей, які можна віднести до категорії «комфортних», збільшився, хоча і не значно, – на 9 %.

Однак, результати анкетування батьків не свідчать про стабільні позитивні зміни в управлінні формуванням здоров'язберігального освітнього середовища. Більше 50 % батьків учнів не задоволені увагою адміністрації до здоров'я їхніх дітей.

Отже, запроваджена у гімназії система управління щодо зміцнення та збереження здоров'я учнів в умовах формування здоров'язберігального освітнього середовища забезпечує певну позитивну тенденцію з майже всіх показників. Спостерігається позитивна динаміка стану здоров'я учнів в цілому та окремо з боку ендокринної системи, розладів психіки та поведінки, хвороб нервової системи, захворювань очей та додаткового апарату, хвороб органів травлення, опорно-рухової системи (за допомогою порівняльного аналізу даних комплексного медичного огляду, проведеного під час освітнього процесу серед школярів дев'ятих класів) зменшилися ознаки гіповітамінозу й астенизації.

Спостерігається лінійне збільшення всіх параметрів фізичного розвитку учнів залежно від віку, а також підвищення кількості учнів (дівчат) із гармонійним фізичним розвитком.

Виявлена певна позитивна динаміка розумової працездатності учнів за період навчання, більш раціональне використання вільного часу, зокрема збільшення питомої ваги активних форм відпочинку. Дотримуються рекомендованих норм тижневих обсягів рухової активності 22,9% юнаків і 16,7% дівчат. Причому переважають організовані форми спортивних занять. Більш активно школярі беруть участь у спортивних заходах. І все ж майже наполовину зменшилася кількість учнів, які займаються в спортивних секціях. Всього 9% учнів є вихованцями танцювальних колективів. Учні гімназії вказують на повільне покращення матеріальної бази щодо занять спортом. Оновлено лише 2 тренажери, гімнастичне обладнання, татамі в малій спортивній залі.

Викладене вище засвідчує, що робота адміністрації гімназії щодо створення якісного здоров'язберігального освітнього середовища ведеться не цілеспрямовано, що засвідчує не суттєві зміни в ставленні учнів до власного здоров'я: серед життєвих цінностей «здоров'я» не посіло перше місце. Не змінилася мотивація освітнього процесу. У ході дослідження було виявлено, що в досліджуваних провідним мотивом навчання не є сприятливий мотив (47%-70%). Це говорить про те, що більшість учнів не спрямована на розвиток певних чинників, які б забезпечили досягнення мети. Одним із провідних мотивів в освіті – мотив престижу притаманний 28% учнів. Головним для учнів, що обрали його, є прагнення досягти високої соціальної оцінки, авторитету та поваги. Учні з цим мотивом орієнтуються в своїх діях на оцінку оточуючих, намагаються бути на виду та виявляють гнучкість у поведінці. Є сподівання, що їх приклад спонукатиме мотивацію решти байдужих.

Визначені в ході проведених досліджень прогалини в управлінні формуванням здоров'язберігального освітнього середовища в гімназії було покладено в основу розроблення комплексно-цільової програми, прогнозована якість якої становить 0,93, що відповідає достатньому рівню. З метою її впровадження було розроблено методичні рекомендації і фінансово-економічне обґрунтування в розмірі 68 852 грн.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГІВ

Бабич М. М.

THEORETICAL ASPECTS OF MANAGEMENT OF PROFESSIONALISM DEVELOPMENT OF TEACHERS

Babych M. M.

Неможливо швидко змінити освітню традицію, що плекалася в Україні протягом десятиліть, проте зміни вже розпочалися, зокрема впровадження ключової реформи